

ORSZÁGOS
TALÁLMÁNYI
HIVATAL

SZABADALMI LEÍRÁS

(11)
181966

Bejelentés napja : (22) 1980. VII. 5. (21) (1683/80)

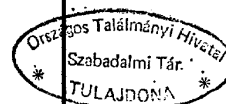
Módosítási elsőbbsége : (33) 1980. (32) VIII. 25. (31)
(7. igénypont)

Közzététel napja : (41) 1982. (42) II. 27.

Megjelent : (45) 1986. VI. 30.

Nemzetközi osztályozás :

(51) NSZO₃
A 63 F 9/08

Feltalálók : (72)

Reményi Tibor okl. gépészmérnök,
Reményi Péter gépészmérnöki hallgató,
Budapest

Szabadalmas : (73)

Generalimpex Magyar
Külkereskedelmi Vállalat, Budapest

(54) Jelvariációs játék

1

A találmány tárgya jelvariációs játék jelhordozók átrendezésére elforgatható gyűrűkkel, ahol a gyűrűk palástfelületén kialakított, a gyűrűkből kimunkált bordák, illetve hornyok által határolt pályák mezőin tengelyirányban eltolható jelhordozók vannak, melyeknek száma legalább eggyel kevesebb, mint a pályákon levő mezők száma.

Ismeretesek olyan jelvariációs játékok, amelyek a jelhordozók mozgatással való átrendezésére vannak alapítva. Ilyen játékok legismertebb típusa az, amelynél egy befoglaló keretbe elhelyezkedő lapokat mozgatunk — tologatunk — a kívánt ábra vagy felirat létrehozása végett és ahol a mozgatott lapok száma eggyel kevesebb, mint a befoglaló kerettel határolt és a lapok által elfoglalható mezők száma.

Egy ilyen típusú jelvariációs játékot ismertet a 3 923 307 sz. amerikai szabadalmi leírás. Ennél a megoldásnál a jelhordozókon egyszerre több különböző jelzés is található, ami a játék színesebbé tételét szolgálja.

Ugyancsak ismeretes olyan jelvariációs játék, ahol a jelhordozók valamely térbeli alakzat, pl. kocka vagy henger felületén helyezkednek el. Ilyen játékot ismertet a 4 037 846 sz. amerikai szabadalmi leírás. Ennél a megoldásnál a kocka felületére különböző méretű és színű betűk helyezhetők fel, és a felhelyezett betűk elrendezése síkban történik. Ezen játékok célja az alak-forma érzék fejlesztése. Hasonló megoldást ismertet a 4 114 877 sz. amerikai szabadalmi leírás is, amelynél a jelhordozók egy henger palástján helyezkednek el, melynek mozgatása egy felhúzzható rugós motor segítségével történik.

2

A fentiekben ismertetett jelvariációs játékok közös hátránya, hogy a variációs lehetőségek száma korlátozott és nem igényelnek komolyabb logikai gondolkodást.

A fent említett típusú jelvariációs játékok hátrányait kiküszöböli ki a 170 062 sz. magyar szabadalmi leírásban ismertetett megoldás, ahol a jelhordozók egy kockát képeznek és a játék célja, hogy a jelhordozók forgatása révén a kocka egy-egy oldalát azonos színűre rendezzük át.

Ezen megoldás hátránya, hogy csak a kocka sarkain és a sarkok között elhelyezkedő jelhordozók cserélhetők ki egymással, mivel a játék szerkezeti kialakítása olyan, hogy teljes cserét nem tesz lehetővé.

A jelen találmány célja olyan jelvariációs játékok kialakítása, amely kiküszöböli az eddig ismert játékok hátrányait, a jelhordozók teljes cseréjét teszi lehetővé, aminek következtében a variációk száma is megnő, és így használatját magasabb szintű logikai gondolkodásra készíti.

A kitűzött célt a találmány értelmében kialakított jelvariációs játék azáltal valósítja meg, hogy hengerszerű alaptesten elforgatható, egymással megegyező pályakialakítású gyűrűi vannak, továbbá, hogy a jelhordozóknak lényegileg sík vagy ívelt felületű négyszögletes lapjuk van.

A jelhordozók látható, azaz a játékelületet alkotó lényegileg sík vagy ívelt felületű négyszögletes lapján célszerűen megkülönböztető jel(ek) van(nak), amely(ek) lehet(nek) szín-, és/vagy betű-, és/vagy szám-, és/vagy

a mozgatósi irányt meghatározó ábra és/vagy domborzati jel(ek).

Egy célszerű kiviteli alaknál az alaptest körül elforgatható gyűrűk közül a két szélső mellett zárólap van, és az egyik zárólap az alaptesttel egydarabból készülhet.

Kedvező az a kiviteli alak, amelynél a pályákat határoló bordák a gyűrűkből sugárirányban kiállnak és T-alakzatúak, vagy ahhoz hasonlóak.

Lehet olyan kiviteli alak, amelynél a pályákat határoló bordák a jelhordozók szélein túlnyúlnak és azokat lefedik, de lehet olyan kiviteli alak is, ahol az említett bordák a jelhordozók oldalhornaiba nyúlnak bele és rejtettek.

Igen előnyös, ha a jelhordozók önmagukban ismert arretáló alkatrészszel vannak ellátva, de az is további előnyt nyújt, ha a gyűrűk, valamint az alaptest között önmagában ismert arretáló(k) van(nak).

A találmányt a továbbiakban annak néhány példaképpen kiviteli alakja kapcsán ismertetjük részletesebben ábráink segítségével, amelyek közül

az 1. ábra a találmány szerinti jelvariációs játék három forgatógyűrűs, hengeres kialakítású változatának hossz-metszete;

a 2. ábrán az 1. ábra szerinti jelvariációs játék X—X vonal mentén vett metszete látható;

a 3. ábra az 1. ábra szerinti jelvariációs játék nézeti képe;

4. ábránkon a találmány szerinti jelvariációs játék másik, hengeres alaptestű kiviteli alakja látható, részben metszetben;

az 5. ábra a 4. ábra szerinti jelvariációs játék tengelyre merőleges metszetét mutatja.

Rátérve az 1—3. ábrákra, azokon a találmány szerinti jelvariációs játék egy előnyös kiviteli alakját mutatjuk be. A 3 jelhordozók az 5 alaptest 1 tengelyével közös tengelyű, a hengeres 5 alaptest körül elforgatható, egymással megegyező pályakialakítási 2 gyűrűkön tengelyirányban mozgathatóan vannak elrendezve. A 3 jelhordozók átrendezését a 2 gyűrűkben kialakított tolopályákon történő tengelyirányú mozgatóval, valamint a 2 gyűrűk elforgatásával végezhetjük. A pályákat a 2 gyűrűkből kimunkált 4 bordák határolják. A 4 bordák helyett hornyok is alkalmazhatók. A 3 jelhordozók sík felületű négyzetes lapok és számuk eggyel kevesebb, mint a pályákon található mezők száma. Az üres mező a 3. ábrán jól látható.

A 2. ábra szemlélteti, hogy a 3 jelhordozóknak a 2 gyűrűkön való tartására a pályákat határoló 4 bordák szolgálnak, amelyek a 2 gyűrűkből sugárirányban kiálló T- vagy hasonló alakúak. A pályákat határoló 4 bordák kialakítása a 4. és 5. ábra esetében olyan, hogy azok túlnyúlnak a 3 jelhordozók szélein és lefedik azokat. Ettől eltérő kialakítást mutat a 2. ábra, ahol a 4 bordák a 3 jelhordozókban levő hornyokba nyúlnak bele, s ily módon rejtettek, azaz kívülről nem láthatók.

A 2 gyűrűk palástthornyaiban és az 1 tengely körül az 5 alaptesten elforgatható 2 gyűrűket határoló 5a és 7 zárólapokban a 3 arretálók találhatóak, amelyek a 3 jelhordozóknak és/vagy a 2 gyűrűknek beállítását szolgálják.

A 4. és 5. ábra a találmány szerinti jelvariációs játék egy további kiviteli alakját szemlélteti, ahol a 3 jelhordozók betűjelekkel vannak ellátva, és ahol a 3 jelhordozóknak a pályákon való tartása a jelhordozók szélén túlnyúló, azokat részben lefedő 4 bordák segítségével történik. Ennél a kiviteli alaknál a 3 jelhordozók mozgása rugós megoldású.

Az 5. ábrán jól látható, hogy a 3 jelhordozóknak az említett túlnyúló 4 bordák segítségével történő rögzítése esetén a játéktér alakja az 5 alaptest alakjától eltérő lehet, nevezetesen az ábrán bemutatott hengeres 5 alaptest esetén a játéktér a 3 jelhordozóktól függően valamely sokszög — a példa esetében nyolcszög — alakú hasáb lesz.

Mindkét bemutatott kiviteli alaknál az 5a zárólap az 5 alaptesttel egydarabból van, míg a 7 zárólap az 1—3. ábrák esetén az 5 alaptestbe bepattintható, a 4—5. ábrák esetén pedig 8 dugó rögzíti az 5 alaptesthez.

A találmány szerinti jelvariációs játék előnye, hogy tetszőleges számú gyűrűvel készülhet és az egy-egy gyűrűn elhelyezkedő jelhordozók száma független a 3 jelhordozókat mozgó gyűrűk számától.

További előnyt jelent és a játék variációs lehetőségeit, ezáltal érdekességét fokozza az, hogy a jelhordozók átrendezése többféle módon történhet.

Szabadalmi igénypontok

1. Jelvariációs játék jelhordozók átrendezésére elforgatható gyűrűkkel, ahol a gyűrűk palástfelületén kialakított, a gyűrűkből kimunkált bordák, ill. hornyok által határolt pályák mezőin tengelyirányban eltolható jelhordozók vannak, amelyeknek száma legalább eggyel kevesebb, mint a pályákon levő mezők száma, azzal jellemezve, hogy hengerszerű alaptesten (5) elforgatható, egymással megegyező pályakialakítású gyűrűk (2) vannak, továbbá hogy a jelhordozóknak (3) lényegileg sík, vagy ívelt felületű négyzetes lapjuk van. (1980. július 5.)

2. Az 1. igénypont szerinti jelvariációs játék kiviteli alakja, azzal jellemezve, hogy a jelhordozók (3) látható, azaz a játéktér felületet alkotó, lényegileg sík vagy ívelt felületű, négyzetes lapján megkülönböztető jel(ek) van(nak), amely(ek) lehet(nek) szín-, és/vagy betű-, és/vagy szám-, és/vagy a mozgatósi irányt meghatározó ábra- és/vagy domborzati jel(ek). (1980. július 5.)

3. Az 1. vagy 2. igénypont szerinti jelvariációs játék kiviteli alakja, azzal jellemezve, hogy az alaptest (5) körül elforgatható gyűrűk (2) közül a két szélső mellett zárólap (5a, 7) van, s az egyik zárólap (5a) az alaptesttel (5) egydarabból készülhet. (1980. július 5.)

4. Az 1—3. igénypontok bármelyike szerinti jelvariációs játék kiviteli alakja, azzal jellemezve, hogy a pályákat határoló bordák (4) a gyűrűkből (2) sugárirányban kiállnak és T-alakzatúak vagy ahhoz hasonlóak. (1980. július 5.)

5. Az 1—4. igénypontok bármelyike szerinti jelvariá-

ciós játék kiviteli alakja, azzal jellemezve, hogy a pályákat határoló bordák (4) a jelhordozók (3) szélein túlnyúlnak és azok lefedik, vagy a jelhordozók (3) oldal-horlyaiba nyúlnak bele és rejtettek. (1980. július 5.)

6. Az 1—5. igénypontok bármelyike szerinti jelvariá-
ciós játék kiviteli alakja, azzal jellemezve, hogy a jel-

hordozók (3) önmagukban ismert arretáló alkatrészszel vannak ellátva. (1980. július 5.)

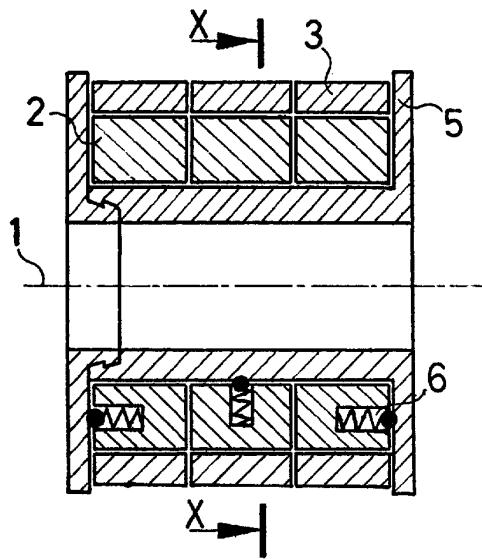
7. Az 1—6. igénypontok bármelyike szerinti jelvariá-
ciós játék kiviteli alakja, azzal jellemezve, hogy a gyű-
rűk (2) valamint az alaptest (5) között önmagában is-
mert arretáló(k) (6) van(nak). (1980. augusztus 25.)

1 rajz, 4 ábra

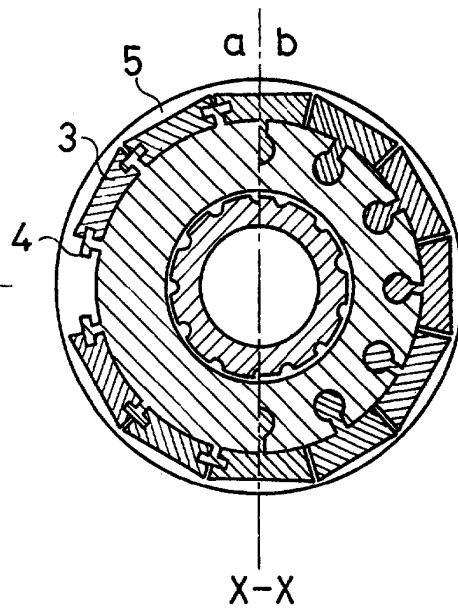
A kiadásért felel: a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó igazgatója

86.5589.66-4 Alföldi Nyomda, Debrecen Felelős vezető: Benkő István vezérigazgató

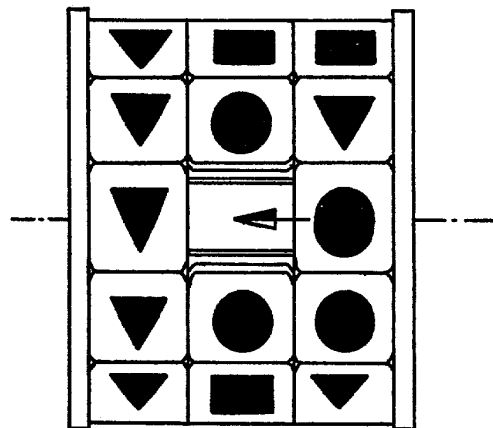
1. ábra

2. ábra

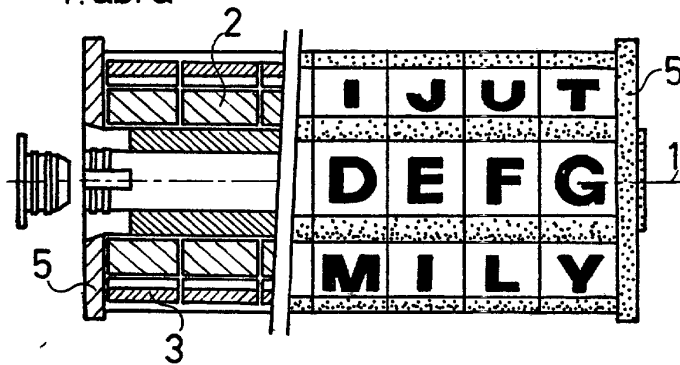

3. ábra

181966
Nemzetközi osztályozás:
A 63 F 9/08

4. ábra

4a ábra

